

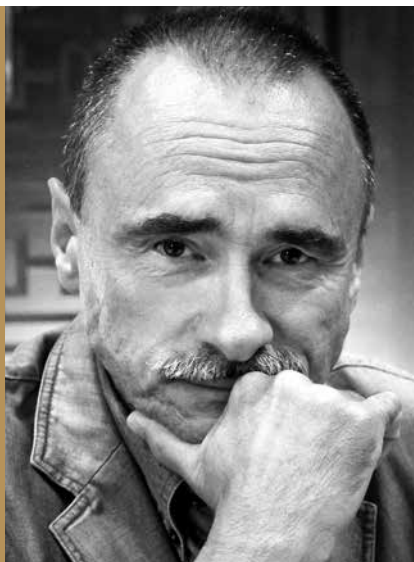
FŐÉPÍTÉSZEK

Öveges László — Kecskemét

INTERJÚ ÖVEGES LÁSZLÓVAL

Jánosi János, Salamin Krisztina

Öveges László (1957)

Tanulmányok: BME
1980–81 ÉGSZÖV Tervező Iroda
1981–85 Bács-Kiskun Megyei Tervező Vállalat
1990– Öveges és Társa Építésziroda

1985–1991 Kecskemét Megyei Jogú Város, városi főépítész
1990–1994 Városrendezési Bizottság elnöke,
2009– Kecskemét Megyei Jogú Város, városi főépítész
2013– Megyei Jogú Városok Szövetsége Főépítési Kollégiumának elnöke
1994 Pro Architectura díj
2018 Év főépítésze díj

Vörös város, fotósorozat. Fotó: Öveges László ▲

Öveges László Pro Architectura díjas építész, Kecskemét főépítésze mintegy tizenöt éves tevékenységéért 2018-ban részesült az Év főépítésze díjban. „Munkája során elsődleges számára a helyi építészeti értékvédelem és támogatás, a tervtanács és településképi véleményezés működtetésével az építészeti minőség elősegítése, továbbá a város vezetőivel, lakóival, és a helyi építésszel való gyümölcsöző együttműködés. Irányításával Kecskemét korszerű szabályozását teremtették meg, lehetővé téve ezzel a város gazdasági és építészeti fejlődését. Építészként egyéni hangú, a települési karaktert kutató és továbbfejlesztő, magas színvonalú tervezési feladataival több évtizede példát mutat a városban és a régióban. A megyei jogú városok főépítési kollégiumának vezetőjeként az ország jelentős településeinek főépítészeit fogja össze, és közösen dolgoznak a településrendezési és helyi építészeti jogi környezet egyszerűsítéséért, szakmai színvonalának emeléséért” – olvasható a méltatásban. Főépítési, tervezői tevékenysége mellett fotográfiával is foglalkozik. Kikötő című sorozatáért 2007-ben a Magyar Fotóművészek Szövetsége tagjai köze választotta. Öveges Lászlóval Jánosi János és Salamin Krisztina beszélgetett.

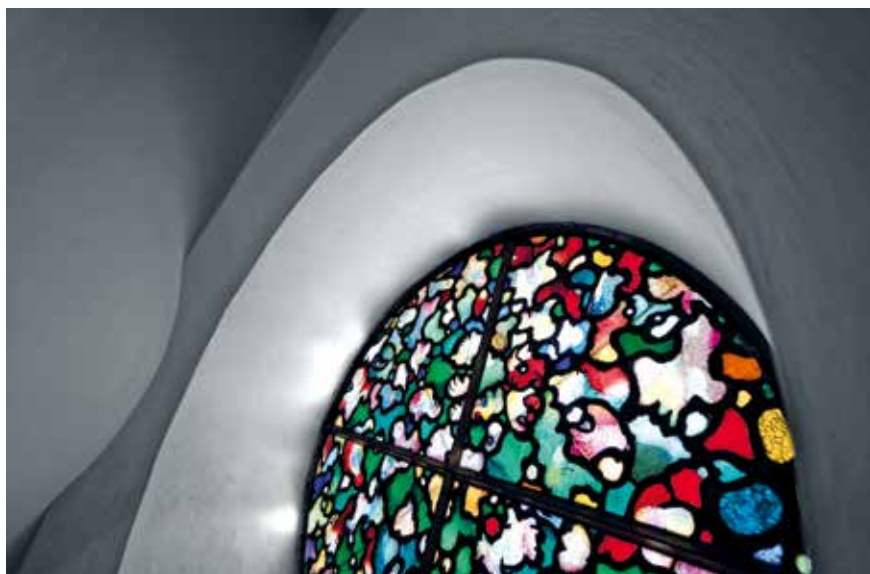
kát végezni. Engem annak tudatában hívott **Zombor Gábor** polgármester úr és **Metzinger Éva** jegyző asszony erre a posztra, hogy látták: nem adminisztratív, hanem tervező alkatú építész vagyok. Ami a helyzetemet illeti, az önkormányzatiság és az igazgatási rész arányát illetően nemcsak Kecskeméten, hanem mindenhol jelentős változás tapasztalható. Az önkormányzatiság fokozatosan erősödik. A kötelezően el látandó önkormányzati feladatok egyik alappillére pedig maga a településrendezés. Ilyen értelemben a főépítésznek be kell ágyazódnia egy hivatali struktúrába. Egy olyan városban, ahol a főépítésztől nem a hivatali szerepet várják el, hanem az alkotó építész tapasztalataira

> Alkotó építész létedre hogyan adtad a fejed arra, hogy beülj egy hivatalba? Hogy látod a helyzetedet egy megyei jogú város főépítészeként?

Az alkotó építész vegyen részt a főépítészeti mozgalomban. Ez a záloga annak, hogy a munkánk ne aktatologatást jelentsen – amire ebben a munkakörben a legkevésbé lenne szükség –, hanem valódi megoldások születhessenek az élet szülte problémákra.

Főépítészként jóval több csatornán tud hatni az ember, és itt, az önkormányzati keretek között is lehet alkotó mun-

▼ Építészeti absztrakt. Fotó: Öveges László

▼ Családi ház, Kecskemét. Építész: Öveges László

szeretnének hagyatkozni, elegendő részünkről a problémák megoldása iránti készlettség ahhoz, hogy ebben a hivatali struktúrában megtaláljuk a helyünket.

► Jogilag ki a munkáltatód?

Jogilag a hivatal része vagyok, a munkáltatóm a jegyző. A napi gyakorlatban emellett a polgármester közvetlen munkatársaként a mérnöki irodát vezetem. Ez utóbbi a várostervezési és az üzemeltetési osztályból áll. Hiszen nemcsak megépíteni kell valamit, hanem meg kell próbálni karbantartani, működtetni és üzemeltetni. Úgy néz ki, ez a nehezebb feladat.

► Hány éve vagy Kecskeméten?

Most töltöm a második főépítési ciklusomat, immáron tizenegyedik éve. Az első, hat évig tartó főépítészségem 1985 és 1991 közé esett. Az még egészen más időszak volt, hiszen a rendszerváltás előtt kezdődött. A sok hasonlóság mellett nagyon érdekes látni a főépítész szemüvegén keresztül is a különbséget. Erről a szerepkörrel nekem van egy elég határozott elképzelésem, mint ahogyan arról is, hogyan kell ezt csinálni. Idén január 5-én töltöttem be a tízéves évfordulót a második szakaszban, és pillanatnyilag kiválóan érzem magam.

► Adott esetben a mérnöki iroda tervez is a városban?

Részt veszünk a településrendezési terv készítésében. Van egy állandó külsős csapatunk településtervezővel, műemlékes kollégával, úttervezővel, valamint egy közművekért és egy környezetvédelemért felelős munkatárssal. A térinformatikai alapszolgáltatás is az iroda feladata. Két belső munkatársunk csak a TRT (Település Rendezési Terv) karbantartásával, az igények begyűjtésével, rendszerezésével, feldolgozásával, valamint a külsős, állandó csapat irányításával foglalkozik.

► A konkrét szabályozási terv kidolgozása tehát egy külsős feladata, de az előkészítés, a programalkotás itt, a hivatal mérnöki irodáján készül?

A programot az élet fogalmazza meg – a város polgárai, civilek, hétköznapi emberek, városvezetők, képviselők –, illetve az építési hatóság, amely mindig megteszi az észrevételeit. Minden évben automatikusan végezzük a TRT felülvizsgálatát. Ez 2009-es idekerülésemkor még újszerűnek tűnt, az állami főépítész asszonnyal volt egy kis nézetkülönbségünk ebben a kérdésben. Akkor én már tudtam, hogy magát a felülvizsgálatot a térinformatikai rendszerrel együtt szükséges elindítani, mert ebben az esetben az sem gond, ha mindennap módosítom a rendezési tervet, hiszen az egy kattintással ismét egységesíthető. Korábban ehhez az egymást követő módosítások dokumentumait papíralapon kellett elővenni, hogy lássuk, mi is az érvényes éppen. A térinformatika óriási szabadságot hoz a rendezési tervek megalkotásában, karbantartásában, kezelésében. Mindez döntéshozói szinten is igaz, hiszen ez mindig ott van a vezetők asztalán, és egy kattintással elérhető a teljes tartalma.

► Milyen a viszonyotok az építéshatósági osztállyal?

Jogilag semmi közünk egymáshoz. A gyakorlatban pedig jó a viszony, de ezért mindkét oldalon dolgozni kellett. Egészen más az ő feladatuk, és emiatt a

◀ Tömbbeépítés, Kecskemét, Nagykőrösi utca.
Építészet: Öveges László

gondolkodásmódjuk is. A mi osztályunknak szárnyalnia kell, és a problémamegoldást kell előtérbe helyeznünk. Ezzel szemben az építészhatalos hibakereső és hatósági munkát végez. Ezt a két feladatot és igényt kellett úgy összehangolni, hogy együtt tudjunk működni, és értsük egymás igényeit. Mindez természetesen vezetői elvárás is volt, mind a város, mind a hivatalvezetés részéről. A megyei jogú városoknál az építés hatósági osztály még a hivatal része, míg másutt, kisebb településeken ez – mint államigazgatási feladat – a járási hivatalhoz került. A megyei jogú városnál azonban nem önkormányzati, hanem igazgatási feladat, közvetlenül a jegyző alá tartozik. Ilyen értelemben a főépítési iroda és az építészhatalos osztály a hivatalos ügymenet szerint a településképi véleményezési eljárásban kapcsolódik egymáshoz. Az előzetes konzultáció során, minden olyan esetben, ami nem az egyszerűsített bejelentés, szintén kapcsolódhatunk a hatósági eljárás folyamatában, de úgy, ahogy a törvény azt előírja. Segítjük egymást, de nem avatkozunk bele egymás dolgába.

► **Egy konkrét építési engedélyezés tehát, ami nem az egyszerű bejelentés alá tartozik, úgy zajlik, hogy a főépítésztől előzetes településképi véleményt kell kérni az adott épületre, és csak utána kaphatja meg az építési engedélyt?**

Igen, csak így történhet, ha elő van írva törvényileg, és az adott város meg is alkotta ezt a szabályt. Mi megalkottuk és rögzítettük, milyen esetekben ragaszkozzunk ahhoz, hogy a város maga mondhasa ki, akarja vagy nem az adott épületet.

► **A településképi véleményezést a tervnáccsal együtt működteted, vagy főépítészként egy személyben?**

Elég széles az az ügykör, amibe mi bele kívánunk szólni, így kettéválasztottuk. A kisebb jelentőségűt a főépítészt adja ki – például egy 600 m²-es ipari fejlesztési ügyben –, e fölött pedig a tervnács. A védett területeinken belül minden mozgást véleményezni akarunk.

Az egy lakásos lakóépület a főépítészt, míg a két- vagy több lakásos épület már a tervnács illetékességi körébe tartozik. Nagyon gyakran előfordul azonban, hogy a saját hatáskörömben tartott vagy tartozó ügynél azt mondom, hogy vigyük mégis tervnács elé. Gyakran ajánlom az ügyfélnek – főként olyan esetekben, amikor én magam nem tartom

támogathatónak az adott épületet –, hogy nézzük meg, mit mond erre tőlem függetlenül öt másik építész. Ha ők is aggályosnak tartják azt, amiben vitánk van, akkor fogadja el. Ez remekül működik. Az építészhatalossal való jó együttműködés része az is, hogy bármilyen ügyben kikérhetik a hivatalos véleményemet akkor is, ha a település-

▲ Családi ház, Kecskemét. Építészet: Öveges László

▼ Társasház, Kecskemét, Kisfaludy utca. Építész: Öveges László

kép szempontjából nem lenne kötelező. A szakma megbecsültségét jól mutatja, hogy a tervtanács, a főépítész és a polgármester – aki nekem ezt a jogkört átadta – nemleges véleménye esetén az építhetőségnek el kell utasítania a kérelmet. Ez ellen pedig csak másodfokú eljárás keretében lehet fellebbezni.

> Mi történik akkor, ha egy olyan, a szabályozási terv kereteit feszegető beruházásról kell dönteni, ami építészeti kifo-gasztalan? Ez esetben meg lehet győzni az építhetőséget?

Ez klasszikus konfliktus. Úgy vélem, hogy a rendezési tervnek olyan keretnek kell lennie, amiben van mozgástér. Ugyanakkor törvényes keretek között kell dolgoznunk. A törvény, a jogszabály pedig mindig merevebb. Ennek a kettőnek az összeillesztése az egyik legizgalmasabb feladat. A kettőt úgy kell összehangolni, hogy a rendezési terv ne akadály legyen a haladásnak, hanem egy olyan iránymutató anyag, ami mindig segíti az illeszkedési főszabálynak megfelelő projektek – legyen az családi ház, vagy nagyobb épület – megvalósíthatóságát. A rendezési terv igazításához minden segítséget megkapok, azt azonban, hogy az hogyan

feleljen meg az illeszkedési főszabálynak, nekem kell tudnom. Ebben segítségemre van, hogy mindmáig napi gyakorlatom van a tervezést illetően is. Egy olyan városban, mint Kecskemét, ahol ennek az egész munkának kiépített hivatali struktúrája van, nem marad magára a főépítész. Ha feloldhatatlan konfliktusunk támad a rendezési tervvel, akkor azt kellő rutinnal, a meglévő csapattal, és állami főépítési együttműködéssel, hivatali támogatással rövid idő – akár két hónap – alatt módosíthatjuk. A törvény ma már a kiemelt önkormányzati beruházások esetén eleve lehetőséget ad a tárgyalásos eljárásra, amelynek során, amennyiben jól elő van készítve a módosítás, az állami főépítész gyorsan dönthet. A mai jogszabályi környezet egyébként alkalmas arra, hogy sokkal ritkábban kerüljünk ilyen konfliktusba. Minden támogatást megkaptam ahhoz, hogy az előírt 2016. december 31-i határidőre végrehajtsuk a teljes körű TRT-felülvizsgálatot az új OTÉK alapján. Ennek nagy előnye, hogy az új OTÉK szerint elkészített rendezési terv sokkal több szabadságot adhat. Mi éltünk ezzel, és egyedi módon határozunk meg sok mindent.

> Például?

Örök gond a parkolók témája. Mondhatjuk azonban azt, hogy telken belül, ellentétben az OTÉK előírásával, nálunk 0 db parkoló kell. Ha egy arborétum területén építünk egy látogatóközpontot, akkor nem kell a területen belül megoldani, elég az utcán biztosítani a parkolást. Önkormányzati állami fejlesztés esetén a parkolót lehet közterületen pótolni. Behoztuk a 0-ás kódot, mert az OTÉK azt mondja ki, hogy csak új tömbbeépítésnél kötelező mindent meghatározni. Nálunk sok területen 0-ás kód van. Vannak olyan területeink, ahol mind a négy kódunk nullás. Itt csak az illeszkedést kell figyelembe venni, ami nem gond, mert ezek a beruházások úgylis a tervtanács elé kerülnének, ahol meghatározhatjuk a beépítési módot, az építménymagasságot. Ez csak fél siker lett. Ugyan megkaptuk a politikai támogatást ahhoz, hogy ezt akár a teljes város területén bevezessük, ám a végén a szakma húzódott vissza. Csak védett, összetettebb területeinken, védett épületeinken van négynullás kód.

> Mit jelent ez a nullás vagy négynullás kód?

Minimum-telekméretet, beépítési módot, beépítési százalékot és építménymagasságot. A nullás azt jelenti, hogy ezeket egyedileg döntheti el az illeszkedésnek megfelelően a tervező a tervtanáccsal. Hatalmas nyomás van ma Kecskeméten, de országsszerte is elsősorban az építési bumm. Ha nem írjuk elő az építménymagasságot, akkor mindenki magasabb házat szeretne építeni. Ilyen befektetői kérésre első körben magának az építésznek kell nemet mondania. Ezt azonban nem mindenki tudja megtenni. Nagy erő kell ahhoz, hogy valaki a megbízójának nemet tudjon mondani. Ezért fogadtam el a szakmai érveket. Emiatt csak az előbb felsorolt esetekben – a védett területeken és a védett épületek esetében – megengedett a négynullás besorolás. Emellett sok helyütt egy-két számjelünk nullás. Ebben az esetben mindenképpen kötelező az előzetes konzultáció, amit a HÉSZ is előír.

> Hogyan ítéled meg a jogszabályi háttér változását? Kistelepülések esetében például már egyszerű bejelentésnél is van lehetőség főépítési konzultációra.

Fel kell számolni azokat az adminisztratív nehézségeket, amelyek sem az építtető, sem az építésszek ügyét nem szolgálták. A legnagyobb dolog az előzetes konzultáció intézménye, amellyel az önkormányzat szabadon él, vagy nem él. Mi Kecskeméten ezt a város jelentős részén kötelezővé tettük. A védett területeinken kötelező, és idén szeretném olyan részekre is kiterjeszteni, ahol minden igyekezet ellenére megjelent egy-két vadhajtás.

> Mit gondolsz magáról a konzultációról? Van visszajelzés?

A főépítési munkám legnagyobb örömét az előzetes konzultációk adják. Hús-vér emberek valós problémáit oldom meg. A legjobb visszajelzés pedig az, hogy a konzultációs igények többsége nem is azokról a területekről érkezik, ahol ez kötelezően előírt. Ez egy olyan intézmény, amit szeretnek az emberek.

> Ezt egy személyben csinálod?

Főépítésként, negyven év tervezői tapasztalattal valóban tudom segíteni a tervezőket, a nehezebb ügyek kibontását. Szervezett rend szerint az ügyfeleknek előzetesen be kell jelentkezniük. A bejelentkezés módja egyszerű, rögzített. Mi nyolc napon belül időpontot biztosítunk. Egy kollégám segít, előkészíti az adott ügyet. Van egy formanyomtatványunk, amire az emlékeztetőt írjuk. Ezen szerepelnek az adott telekre vonatkozó, a településképi rendeletről, az arculati kézikönyvből származó alapvetések. A végén ráírom az esetileg egyeztetett főépítési véleményt, egyes esetekben rajzi mellékletet is készítünk. Végül, aki itt volt, az aláírja, lehet az a tervező vagy az építtető. Erről az egyeztetésről így mindkettőnknek van emlékeztetőnk. Egyszerű bejelentésnél is javaslok, hogy ezt az emlékeztetőt töltsék fel az építési naplóba. Sok esetben ugyanis egyedi megoldást is tudunk találni. Példaként említhetem az előkeretek ügyét, ahol az új OTÉK szerinti rendezési terv alapján elég nagy a szabad-

ságunk. A kőbe vésett öt méter helyett meghatározhatom, hogy mennyi is kell valójában az illeszkedési főszabály alapján. Ma például két ilyen eset is volt.

> Mennyi időt tudsz erre rászánni?

Jelenleg felújítási munkák folynak, így hetente kétszer biztosítanak termet erre a célra. Szerda délelőttre és csütörtök délutánra hozzuk össze az egyeztetéseket. Jellemzően félórányi idő, de előre látom, hogy melyik ügy lehet problémás, így arra több időt szánok. A leghosszabb konzultáció mintegy két és fél óras volt, de van, ami negyedórás-húsz perc alatt megbeszélhető.

> Ehhez nagy fokú helyismeretre van szükséged.

Van egy remekül működő térinformatikai rendszerünk. Már mozdulni sem bírok nélküle. E nélkül nem lehet dolgozni.

> Mit tartasz eddigi munkásságod eredményeinek, és mi az, ami nem úgy sikerült, ahogyan szeretted volna?

Azt gondolom, hogy minden fontosabb beruházás jól sikerült. Említhetem az élményfürdőt, amelynek munkálatai során természetesen nagyon jó tervezők – Mikó László, Fazakas Bálint és Kürtösi Péter – részvételével, az én szakmai háttérsegítségemmel alakult úgy az épület terve, hogy az végül minden félnek megfelelt. Miután van tervezői tapasztalatom, az építésszek is elfogadják a véleményemet. Hogyan is fogadnák el, ha azon kívül, hogy át tudom helyezni az aktát az asztalon, nem csináltam volna még mást is? Nagyon fontos, hogy van szakmai súlyom, így lehetek eredményes. A főépítész egyedül azonban semmit sem ér, szüksége van a polgármester, a jegyző és a helyi szakma támogatására.

A Mercedes-beruházás volt a legnagyobb, de azóta már folyamatos az építkezés a déli ipari területünkön. Ennek hangolásában, az iránymutatásban egyébként az ingatlanfejlesztői szakaszban nekem, természetesen nem egyedül, de kitapintható szerepem volt. Az összes nagyberuházásnál – legyen az a Sheraton Hotel, élményfürdő, nagy társasházi beruházás – úgy érzem, tudtam segíteni. A legnagyobb sikerek között kell megemlítenem, hogy egy olyan bonyolult érdekviszony-rendszerben, mint a településrendezés – már egy épület is bonyolult rendszer, mert van építető, civil közvélemény, építési hatóság – kikristályosodott, hogy a főépítésnek mi a dolga. Az, hogy mindezt egyensúlyba hozza.

> Úgy látom, hogy az építés szakma és a közízlés is nagyon változik. Hogy látod főépítésként és aktív tervezőként azt a bibliát, amit említettél is: az illeszkedést?

Ez visszacsatol ahhoz kérdésedhez, hogy volt-e kudarc. Azt szoktam mondani, hogy nem ismerem ezt a szót, vagy ha mégis, tagadom, mert egészségtelen. Kétségtelen, hogy van, ahol nagyon lassú az előrehaladás. Valószínűleg a dolog természetéből fakadóan, és ez a közízlés. Nem abban hiszek, hogy előírásokkal, főépítészekkel, hivatali szigorral lehet elérni egy magasabb szintű építészeti közeget. Hanem művelt polgársággal, ahol belülről fakad az igényesség és természetes a jó ízlés. Ha ez nincs, akkor hiábavaló az építési hatóság, főépítész, csak fél sikert könyvelhetünk el. A nagyobb beruházásoknál, ahol mindig van rátekintésünk, ott lehet eredményeket elérni. Ma már olyan nem fordulhatna elő, mint a kecskeméti főtér sarkán álló Lordok háza. Akkor ez volt a közízlés, a múltat végképp eltörölni jelszó jegyében. Be kellett bizonyítani, hogy nem lehet felújítani az egyik legszebb szecessziós sarokházunkat. Sajnos volt olyan mérnök, aki ezt „szakmailag” igazolta, és lebontották. Ma, miközben haladunk, sokkal erősebben kötődünk a múltunkhoz. Van mihez. A múltban gyökerező európai kultúra gazdagságát büszkén vállaljuk.

> Az építésszek között is ezt tapasztalod?

Mi ezt várjuk el. Az építészetben többféle stílus van, és azokat is lehet illeszteni. Az illeszkedés nem a stílusról szól, hanem az arányokról, a léptékről.

> Találkoztam egy fiatal kollégám véleményével, aki azt fogalmazta meg, hogy hagyjuk már az illeszkedést. Szerinte egy épület vagy jó, vagy nem. Úgy tapasztalom, hogy az építés szakmán belül ez a nézet kezd általánossá válni.

Itt Kecskeméten én nem tapasztalom a problémát. Az illeszkedés egy alapszabály. Ugyanakkor sokféle megoldás létezik egy feladatra. Lehet, hogy nekem nem tetszik, de attól még az lehet jó. Ez a rugalmasság a főépítész hosszú életéhez hozzátartozik. Különböző lehet az építészeti megközelítés, amely az illeszkedés keretei között mégis nagyon sok jó megoldáshoz vezethet. Sokkal több fronton rombolják a közízlést. A hétköznapokban, amikor egy elkészült házat beredőnyöznek, bereklámoznak, belaknak, akkor jön az a bizonyos közízlés. Ami alacsony szinten van. Közterületi reklámok kihelyezésénél vagy kocsmái kiülők üzemeltetésénél is látom ezt a problémát. Védett területen a téglakerítést lebontják, és fémlemezzel pótolják, mint egy ipari területen. Fém szendvicspanel és kapu is bekerül. Ez az, ami kezelhetetlen számomra. Mindez elképesztő mennyiségben van jelen. Bármennyire vannak is segítő kollégáim, nem hatóság, nem rendőrök vagyunk. Ha megkérdezik, elmondom a véleményemet, ha hallgatnak rám, jó. Ha nem, akkor nem tudok utánamenni és büntetni. Alkati kérdés. Én építek. Van már jogszabályi lehetőség településképi büntetésekre, de nem ez a cél. Sokszor azért tart két és fél óráig egy egyeztetés, mert egy teleknyi pénz birtokában építési vállalkozókká avanszáltak olyan emberek, akik korábban tejboltot vezettek, könyvelők vagy esetleg ügyvédek voltak. A régi vágású ingatlanfejlesztőkkel azonban jól összecsiszolódtunk. Ők hallgatnak rám. Megtanulták a szakmát. Most azonban újra szigorítani kell az előírásokon. Két órán keresztül magyarázhatom, hogy mi az a

hosszú távban gondolkodó ingatlanfejlesztés, az egytelkes fejlesztők ezt nem értik, nem érzik, nem akarják. Ezzel együtt meggyőződésem, hogy az építészeti kultúra, gondolkodásmód terjesztésének talán legjobb felülete a főépítész konzultáció.

> Sikerült-e olyan rendszert kiépíteni Kecskeméten, amelynek keretében önkormányzati támogatást ad a város a felújításokhoz, átalakításokhoz?

Igen, sikerült. Hálás szívvel gondolunk a városvezetésre, amiért ezeket pénzügyileg támogatja. Nyilván mi, építésszek még nagyobb összegekre vágyunk. A helyi védett épületeink támogatási rendszere az egységes városi támogatási rendszeren belül kifejezetten a helyi védett épületekre vagy egyéb értékekre vonatkozik ma, mert időnként szobrokra, közterületi alkotásokra is tudunk támogatást adni. Ebben a polgármester dönt, de a munkacsoportok és a bizottsági vélemények alapján. Az éves keretösszeg tízmillió forint, ami kevés egy ekkora városnál. Ugyanakkor 2009-ben nulla volt, majd hatmillió lett, és egy évvel ezelőtt emeltek fel tízmillió forintra. Haladunk...

> Hozott-e változást az arculati kézikönyv és a hozzá tartozó településképi rendelet? Segíti a munkát?

Megpróbáltuk a legjobbat kihozni ebből a lehetőségből. Fél évig Kecskeméten a rádióban, televízióban, újságban, a különböző fórumokon folyton erről volt szó. Tulajdonképpen az arculati kézikönyvről a készítése közben derült ki, hogy érdekes. A miénk úgy készült el, hogy csináltunk egy nyers vázlatot, amibe a polgárok bele tud-

Vörös város, fotósorozat. Fotó: Öveges László

tak írni, és bizony egész bekezdéseket küldtek hozzá. Legtöbbször a várostörténethez. Nagyon pozitív volt az egész folyamat. Már a feladat kezdetén támogatást kaptam házon belül, a polgármester pedig szabad kommunikációt biztosított. A Kamaránál csináltam egy fórumot, ahová az egyik érdeklődő ünnepelőbe öltözve jött el. Hiszen száz évre előre meghatározzuk, hogy milyen legyen a város, és az egy ünnepélyes dolog – mondta.

> Milyen, neked fontos dolgok kerültek bele? Hasznosnak tartod?

Főépítésként nekem az is lényeges volt, hogy ha több ütemre oszlik az építés, akkor milyen ütemezett sorrendben kell a házat megépíteni. Az illeszkedés alapján ugyanis nem mindegy, hogy melyik az első ütem. Egy zárt sorú beépítésnél például ragaszkodunk ahhoz, hogy ne az udvari, hanem az utcaképet záró szárny készüljön el elsőként. Előfordulhat ugyanis, hogy az építetőnek csak az udvari, belső kis lakás a fontos, és lehet, hogy nem is épül meg a többi szárny. Így a szép belvárosi utcakép megtörik, és az egyik telek végében egy családi ház fog állni. Ez például az a helyzet, amikor mi, építésszek tudjuk, hogy miért kérjük mindezt, de jogilag nehezen értelmezhető a dolog. A hasznosságát illetően ma úgy látom, hogy a kézikönyv feltétlenül jó dolog. A polgárok hivatkoznak az arculati kézikönyvre. Ráadásul az előzetes konzultáció során nekem minden segítsé-

get megad. Sőt, tulajdonképpen csak arra hivatkozhatom, amit ez tartalmaz, de azt magyarázhatom, értelmezhetem is. Ez pedig óriási segítség az illeszkedés érvényesítésére.

> Jogilag van lehetőség megyei jogú városba tervezni?

Törvény biztosítja számomra a jogot, immáron fél éve deklaráltan. Ez természetesen nagyon érzékeny téma. Nemcsak a jognak kell megfelelni, hanem az etikának is. Ma a törvény egyértelműen leírja, hogy ha a főépítész saját illetékességi területén belül tervez, akkor mit kell tenni. Természetesen az építész a hatósági munkában eleve nem vehet részt, és a saját ügyében nem járhat el főépítésként. Ilyen esetben a tervtanácsi munkát, a településképi véleményezési eljárást az állami főépítész vezeti le.

> A tervtanács véleményezi a tervedet, és az állami főépítész az elnök.

A törvény pontosan fogalmaz: amennyiben a főépítész illetékességi területén tervez, akkor az állami főépítész jár el, ő vezeti a tervtanácsot. Mégis érzékeny ez a dolog, mert emlékeztet, hogy a Magyar Építész Kamara küldöttgyűléséhez korábban írásos javaslatként nyújtották be a kérelmet, miszerint tiltsák meg a főépítésszereknek a tervezést saját illetékességi területükön...

> Ma szerencsére pont ellentétes a tendencia a szabályozás terén.

A szakmai kormányzat éppen azt mondja, hogy a főépítész tervezési joga igenis tudja segíteni az állami célokat is. Ha a főépítészti rendszert olyan kollégákból akarjuk kiépíteni, akik a napi gyakorlatból jönnek, akkor nem szabad megtiltani a tervezést. A főépítész persze nem uralhatja a saját illetékességi területét. Egy ilyen nagyvárosban, mint Kecskemét, különösen nem. A nagyvárosban ott van a szakma, vannak más építésszek is. Természetesen vannak olyan ügyek is, amiket semmiképpen nem vállalhatok el. Ilyen az, ha előtte vagy utána be kell avatkozni a rendezési tervbe. Nem szabad olyan feladatokat sem elvállalni, amelyek megítélése – például környezeti hatásai okán – biztosan vitára ad okot.

> A szakmával való jó együttműködést is bizonyítja, hogy téged jelöltek Kada Elek-díjra, ami a városfejlesztésért adható legmagasabb díj Kecskeméten.

Összetett, sokszínű világ a főépítészé. Ha a városvezetés érti, hogy mit lehet ebből kihozni, akkor eredményes munkát lehet végezni. Ehhez az is kell, hogy dolgozhassunk, és ne adminisztrációból álljon a munkánk. Fontos a kompromisszumkészség is. Ha öt ügyből négyben hallgatnak rám, akkor már elégedettnek kell lennem. Valóban ideális a kapcsolat a helyi szakmával is, de ez mindig kettőkön múlik. Igyekszem ezért mindent megtenni – nem mindig sikerül... Úgy tűnik, látható az igyekezetem, és ezt díjazták.

MASTER ARCHITECT – LÁSZLÓ ÖVEGES, KECSKEMÉT

The Master Architect of Kecskemét, László Öveges was selected Master Architect of the Year in 2018. In their appraisal, the members of the jury went at length into the character of his work. "His priorities are promoting architectural quality through support for the protection of local architectural values, counselling for urban planning and townscape elements as well as a close cooperation with the leaders, residents and local architects of the city. Under his leadership, advanced regulations were introduced, boosting the economic and architectural development of Kecskemét. As an architect, he has become a role model not only in the city, but across the entire region through his high-quality design projects that successfully maintain their unique perspective while enriching the local architectural character. As the President of the College of Master Architects of county towns, he directs the Master Architects of the country's most significant communities to work towards streamlining the legal environment in order to improve the professional standards of urban planning." As a side project, he is involved in photography.